

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
RYSIŲ REGULIAVIMO TARNYBA
GINČŲ TARP ŪKIO SUBJEKTŲ IR GINČŲ TARP PAŠTO PASLAUGOS TEIKĖJŲ
SPRENDIMO KOMISIJA**

**SPRENDIMAS
DĖL UAB „CSC TELECOM“ IR TELIA LIETUVA, AB GINČO**

2019 m. birželio 19 d. Nr. (62.10) GPS – 10
Vilnius

Ginčų tarp ūkio subjektų ir ginčų tarp pašto paslaugos teikėjų sprendimo komisija, sudaryta Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2017 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 1V-1295 „Dėl Ginčų tarp ūkio subjektų ir ginčų tarp pašto paslaugos teikėjų sprendimo komisijos sudarymo“, (toliau – Komisija) susidedanti iš Linos Rainienės (Komisijos pirmininkė), Gintarės Lapkauskienės (Komisijos pirmininko pavaduotoja), Ievos Žilionienės, Virgilijaus Stundžios, Viktoro Syruso, sekretoriaujant Rolandui Brukštui, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (toliau – ERĮ) 28 straipsniu, Ginčų tarp ūkio subjektų ir ginčų tarp pašto paslaugos teikėjų sprendimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2011 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. 1V-1017 „Dėl Ginčų tarp ūkio subjektų ir ginčų tarp pašto paslaugos teikėjų sprendimo taisyklių patvirtinimo“, (toliau – Ginčų sprendimo taisyklės) 103, 105, 108 punktais, 2019 m. gegužės 17 d. įvykusio žodinio ginčo nagrinėjimo posėdžio protokolu Nr. (62.10) GPS – 6, susipažinusi su ieškovo UAB „CSC Telecom“ (įmonės kodas 111818067, Perkūnkiemio g. 7, Vilnius) (toliau – Ieškovas) 2019 m. vasario 19 d. prašymu dėl ginčo, kilusio dėl ERĮ (toliau – Prašymas), atsakovo Telia Lietuva, AB (toliau – Atsakovas) 2019 m. kovo 12 d. atsiliepimu į UAB „CSC Telecom“ prašymą dėl didmeninių paslaugų kainos (toliau – Atsiliepimas), kita ginčo šalių pateikta ir nagrinėjant ginčą surinkta papildoma medžiaga,

n u s t a t ė:

Ieškovas Prašyme nurodė, kad siekia pradėti teikti mažmenines trumpųjų tekstinių žinučių (toliau – SMS) siuntimo paslaugas paslaugų gavėjams, išskyrus vartotojus, ir kad tokia mažmeninė paslauga rinkoje paprastai įvardijama kaip SMS centro paslauga. Ieškovas taip pat pateikė informaciją, kad šios paslaugos teikimui yra būtina didmeninė paslauga, t. y. SMS priėmimo (užbaigimo) paslauga judriojo ryšio operatorių tinkluose, o judriojo ryšio operatoriai elektroninių ryšių tinklų sujungimo sutartyse, kai jos sudaromos ne tarp didžiųjų judriojo ryšio operatorių (Telia Lietuva, AB, UAB „Bitė Lietuva“ ir UAB „Tele2“), SMS priėmimo (užbaigimo) paslaugų neįtraukia ir šias paslaugas paprastai parduoda pagal atskiras sutartis.

Ieškovas teigia, kad jis 2018 m. gegužės 16 d. el. paštu kreipėsi į Atsakovą su pageidavimu įvykdyti tinklų sujungimą SMPP (angl. *short message peer-to-peer*) būdu bei paprašė atsiųsti didmeninių paslaugų sąlygas, t. y. sutartinius dokumentus peržiūrai. Atsakovas 2018 m. gegužės 17 d. el. paštu Ieškovui pateikė Didmeninių SMS paslaugos sutarties projektą, su kuriuo susipažinęs Ieškovas nustatė, kad siūloma paslaugos kaina jam yra nepriimtina ir 2018 m. rugpjūčio 30 d. raštu kreipėsi į Atsakovą su prašymu taikyti mažesnę didmeninių SMS paslaugos kainą. Kartu Ieškovas pažymėjo, kad Ieškovo mažmeninei SMS centro paslaugai teikti yra būtinos didmeninės paslaugos, t. y. SMS priėmimo (užbaigimo) paslaugos Atsakovo judriojo ryšio tinkle, taip pat, kad Atsakovas savo mažmenines SMS centro paslaugas, kurias vadina didmeninėmis ir (ar) reklaminėmis SMS paslaugomis, pardavinėja taikydamas kainą, kuri yra mažesnė nei Atsakovo pasiūlyta didmeninių SMS paslaugos kaina, taikoma operatoriams. Ieškovas nurodė konkrečius pavyzdžius, kai Atsakovas taikė mažesnes kainas: Atsakovo AB Lietuvos paštui pasiūlyta 0,0123 Eur/SMS (be PVM) kaina už SMS centro paslaugas į visus tinklus (be jokių įdiegimo/mėnesinių ar kt. mokesčių) bei sudaryta atitinkama viešojo pirkimo sutartis; VšĮ Nacionaliniam kraujo centrui pasiūlyta 0,0142 Eur/SMS (be PVM) į visus tinklus (be jokių įdiegimo/mėnesinių ar kt. mokesčių) kaina bei sudaryta atitinkama viešojo pirkimo sutartis. Ieškovas, įvertinęs tai, kad Atsakovas su AB Lietuvos paštu ir VšĮ

Nacionaliniu kraujo centru sudarė viešojo pirkimo sutartis (dėl mažmeninių paslaugų pardavimo), kuriose nurodytos mažesnės mažmeninių SMS centro paslaugų kainos nei pasiūlyta Ieškoviui (operatoriui), mano, jog tokiu atveju didmeninė paslaugų kaina tik Atsakovo tinklo atžvilgiu turėtų būti ne mažiau kaip 20 proc. mažesnė nei nurodyta mažiausia mažmeninė kaina.

Ieškovas nurodė, kad Atsakovas 2018 m. rugsėjo 19 d. raštu informavo Ieškovą, jog „Didmeninių SMS paslauga“ yra skirta suteikti didmeninių SMS paslaugos tiekėjui prieigą prie Atsakovo didmeninių SMS siuntimo sistemos ir nustatyti prieigos naudojimo ir SMS siuntimo sąlygas, taip pat pažymėjo, kad ši paslauga yra mažmeninė ir yra skirta Atsakovo kliento galutiniams vartotojams pasiekti siunčiant masinį (itin didelį) kiekį SMS. Atsakovas taip pat nurodė, kad šios paslaugos esmė ir tikslas yra sudaryti Atsakovo klientui, kuris tipinėje Didmeninių SMS paslaugos sutartyje vadinamas Didmeninių SMS paslaugos tiekėju, reikiamas technines sąlygas trumposiomis žinutėmis (SMS) pasiekti visus galutinius vartotojus, t. y. tiek Atsakovo tinklo, tiek kitų Lietuvos operatorių tinklą, tiek užsienio operatorių tinklą galutinius vartotojus. Atsakovas pabrėžė, kad analogiškos paslaugos didmeniniams (operatorių) poreikiams tenkinti šiuo metu neturi, todėl negali pasiūlyti ir atitinkamos Ieškovo prašomos kainodaros. Atsakovas taip pat nurodė, jog skirtinga kainodara skirtingiems mažmeniniams Atsakovo klientams galėjo skirtis dėl skirtingu laikotarpiu galiojančių akcijų arba skirtingų techninių specifikacijų. Atsakovas taip pat išreiškė poziciją, kad ši paslauga, nors ir vadinasi „Didmeninių SMS paslauga“, yra mažmeninė, todėl Atsakovas, siūlydamas šią paslaugą, daro prezumpciją, kad ši paslauga ir bus naudojama pagal tiesioginę paskirtį, t. y. mažmeniniams kliento poreikiams tenkinti, o ne perparduoti tretiesiems asmenims, t. y. didmeniniams poreikiams tenkinti.

Ieškovas informavo, kad Atsakovas 2018 m. rugsėjo 28 d. raštu nurodė, kad jeigu įvyko nesusipratimas ir Ieškovo prašyme nurodyta SMS priėmimo (užbaigimo) paslauga Atsakovo tinkle turėtų būti suprantama kaip prašymas derėtis dėl Ieškovo ir Atsakovo elektroninių ryšių tinklų sujungimo pagal ERĮ 22 straipsnio 1 dalį, Atsakovas kviečia Ieškovą derėtis dėl elektroninių ryšių tinklų sujungimo sąlygų.

Ieškovo teigimu, 2018 m. spalio 25 d. įvyko Ieškovo ir Atsakovo derybinis susitikimas, po kurio sekė nuomonių apsikeitimai telefonu ir el. paštu, tačiau Atsakovas nepakoregavo didmeninių paslaugų kainos pasiūlymo Ieškoviui ir paliko galioti anksčiau pasiūlytas. Ieškovas nurodė, kad po derybų Atsakovo pozicija dėl galimybės teikti didmenines paslaugas pasikeitė, tačiau pageidaujamos didmeninės paslaugos kainos Atsakovas nekoregavo ir kaina išliko tokia pati, kokia buvo nurodyta iš karto, t.y. mažmeninės paslaugos kaina, kuri didesnė už viešuosiuose pirkimuose siūlomas mažmeninių paslaugų kainas.

Ieškovas Prašyme nurodė, kad mažmeninė SMS centro paslauga, teikiama paslaugų gavėjams, išskyrus vartotojus, leidžia paslaugų gavėjams masiškai arba individualiai siųsti SMS savo (paslaugų gavėjo) klientams, t. y. leidžia paslaugų gavėjams informuoti savo ar potencialius klientus apie naujas paslaugas, vykdomas akcijas, besibaigiančias sutartis ar susidariusius įsiskolinimus, teikti kitokio pobūdžio informaciją, turinio ir (ar) kitas paslaugas. Tokie SMS pranešimai paprastai integruojami į turinio ir paslaugų informacinės (IT) sistemas ir jie yra tokių sistemų būtinoji veiklos sąlyga. SMS siuntimo iš bet kurios informacinės (IT) sistemos paslaugos tipinė paskirtis yra susijusi su tokių sistemų veikimo galimybių praplėtimu / naujų šiuolaikinių funkcijų įdiegimu. Tokios sistemos, esant tam tikroms sąlygoms (įvykus sistemoje aprašytoms sąlygoms), gali siųsti tam tikro turinio SMS judriojo ryšio abonentams, pavyzdžiui, priminti apie numatytą susitikimą, informuoti apie neapmokėtą skolą, siųsti laikinus slaptažodžius ar kitą asmens identifikavimui reikalingą informaciją, abonto pateiktos kontaktinės informacijos (telefono ryšio numerio) patikrinimui, patvirtinimui apie užsakytas/ar suteiktas paslaugas, įvykusius prisijungimus ar kitokią informaciją apie informacinės (IT) sistemos būklę ir t.t. Tokių sistemų integracija su SMS centro paslauga ir galimas funkcionalumas yra beribiai ir praktikoje tampa vis dažnesnė ir svarbesnė. Pastaruoju metu ryškėja tendencija SMS pranešimų funkciją įtraukti į papildomą mobiliųjų įrenginių (telefonų, planšetinių kompiuterių, nešiojamųjų kompiuterių) ar stacionariųjų kompiuterių programinę įrangą (angl. *applications*), kurios tam tikras funkcionalumas siejamas su SMS pranešimais (registracija, paslaugų užsakymas, statuso pokyčio pranešimai ir pan.). Ieškovas nurodo, kad iš aukščiau pateikto aprašymo, SMS centro paslaugos gavėjai paprastai yra juridiniai asmenys, kurie SMS pranešimus naudoja savo vidinei veiklai ir (ar) teikiant savo turinio ir (ar) kitas paslaugas tretiesiems asmenims (savo

klientams). Ieškovas nurodo, kad mažmeninei SMS centro paslaugai teikti yra būtinos didmeninės paslaugos, t. y. SMS priėmimo (užbaigimo) judriojo ryšio operatorių tinkluose paslaugos. Judriojo ryšio operatoriai elektroninių ryšių tinklų sujungimo sutartyse, kai jos sudaromos ne tarp didžiųjų judriojo ryšio operatorių, neįtraukia SMS priėmimo (užbaigimo) paslaugų ir šias paslaugas paprastai parduoda pagal atskiras sutartis. Tam, kad Ieškovo SMS centro paslaugos gavėjai turėtų galimybę siųsti SMS į Atsakovo tinklą, Ieškovas turi turėti prieigą prie Atsakovo judriojo ryšio tinklo ir pirkti didmenines paslaugas.

Ieškovas teigia, kad SMS priėmimo ir pristatymo savo judriojo ryšio tinkle esantiems judriojo ryšio abonentams rinka kiekvieno judriojo ryšio operatoriaus atžvilgiu yra monopolinė, joje nėra galimybės vystyti efektyviai konkurencijai, nes minėtas paslaugas savo abonto atžvilgiu gali suteikti tik abonto operatorius, Atsakovo atveju judriojo ryšio tinkle priimti ir pristatyti SMS abonentams gali tik pats Atsakovas. Ieškovo nuomone, tokio atvejo priežastis yra technologinė natūrali monopolija, t. y. joks kitas operatorius negali panaudoti terminuojančio (užbaigiančio SMS) operatoriaus tinklo ir pasiekti abonto be šio tinklo operatoriaus sutikimo/leidimo.

Ieškovo nuomone, aukščiau nurodytos aplinkybės patvirtina, kad Atsakovas neturi iniciatyvos suteikti sąžiningomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis prieigą ir priešingai, turi objektyviai nepagrįstų motyvų nesuteikti sąžiningomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis prieigos, kiek tai susiję su prieiga prie Atsakovo judriojo ryšio tinklo, t. y. Ieškovo ir jo naudojamai telekomunikacinei įrangai nesudaryti sąlygų būti prijungtai prie Atsakovo pranešimų paslaugų centro ir per jį siųsti SMS į Atsakovo judriojo ryšio tinklą, kuriame SMS Atsakovas priimtų ir persiųstų savo tinklo paslaugų abonentams.

Ieškovas, atsižvelgęs į tai, kad SMS priėmimo ir pristatymo savo judriojo ryšio tinkle esantiems judriojo ryšio abonentams rinka kiekvieno judriojo ryšio operatoriaus atžvilgiu yra monopolinė, pažymėjo, kad Atsakovo sprendimas atsisakyti suteikti prieigą sąžiningomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis, laikytina kaip priemonė, kuria apribojama konkurencija teikiant telefono ryšio paslaugas (SMS paslaugas). Ieškovas akcentavo ir tai, kad Atsakovas yra vertikalčiai integruotas paslaugų teikėjas, kuris sau ir kitiems subjektams (operatoriams) teikia analogiškas didmenines paslaugas, o mažmeninėje rinkoje teikia tapačias paslaugas Ieškovo mažmeninėms paslaugoms, todėl, Ieškovo nuomone, Atsakovo sprendimas atsisakyti suteikti prieigą sąžiningomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis daro tiesioginį neigiamą poveikį Ieškovo galimybei konkuruoti su Atsakovu.

Ieškovas Prašyme nurodė, kad SMS rinka *ex ante* būdu, t. y. išankstiniais Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) nustatytais įpareigojimais, nėra reguliuojama, todėl dominuojančio ūkio subjekto, t. y. Atsakovo, veiksmai (buvę ir esami) SMS rinkoje gali būti vertinami pagal *ex post* konkurencijos normas, t. y. pagal Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymą. Konkurencijos įstatymas ir apskritai konkurencijos teisė draudžia kainų spaudimą. Ieškovas taip pat nurodė, kad Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba (toliau – Taryba) 2006 m. spalio 5 d. priėmė nutarimą Nr. 2S-12 dėl Tarnybos nereguliuojamoje rinkoje TEO LT, AB (nuo 2017 m. vasario 1 d. – Atsakovas) veiksmų didmeninėje ir mažmeninėje rinkoje, kuriame konstatavo, kad Atsakovas piktnaudžiauja dominuojančia padėtimi didmeninėje centrinės prieigos ADSL paslaugų rinkoje vykdydamas kainų spaudimą, kuris pasireiškia tuo, kad, būdamas vertikalčiai integruotu ūkio subjektu, Atsakovas taiko tokias didmeninių ir (ar) mažmeninių paslaugų kainas, jog protingai efektyvūs Atsakovo konkurentai, veikiantys mažmeninėse rinkose, negali gauti normalaus pelno ir dėl to yra stumiami iš mažmeninių rinkų, arba potencialiems konkurentams sudaromos kliūtys į jas įeiti.

Ieškovas, įvertinęs visą situaciją, t. y. kad: 1) mažmeninei SMS centro paslaugai teikti būtina didmeninė paslauga – SMS priėmimo (užbaigimo) paslauga Atsakovo judriojo ryšio tinkle, 2) kad Ieškoviui Atsakovo 2018 m. gegužės 17 d. el. paštu pateiktos sutarties projekte nurodytos finansinės sąlygos nėra priimtinos, 3) kad Atsakovas savo mažmenines SMS centro paslaugas, kurias vadina didmeninėmis ir/ar reklaminėmis SMS paslaugomis, pardavinėja taikydamas kainą, kuri yra mažesnė nei pasiūlyta Ieškoviui (didmeninių paslaugų kaina, taikoma operatoriams), pavyzdžiui, AB Lietuvos paštui pasiūlyta 0,0123 Eur/SMS (be PVM) į visus tinklus (be jokių įdiegimo/mėnesinių ar kt. mokesčių) kaina bei sudaryta atitinkama viešojo pirkimo sutartis, VŠĮ Nacionaliniam kraujo centrui pasiūlyta 0,0142 Eur/SMS (be PVM) į visus tinklus (be jokių įdiegimo/mėnesinių ar kt. mokesčių) kaina bei sudaryta atitinkama viešojo pirkimo sutartis, bei įvertinęs tai, kad šios aukščiau nurodytos Atsakovo paslaugų gavėjams pasiūlytos kainos yra mažmeninės, Ieškovas mano, jog tokiu atveju

didmeninė paslaugų kaina tik Atsakovo tinklo atžvilgiu turėtų būti ne mažiau kaip 20 proc. mažesnė nei nurodyta mažiausia mažmeninė kaina (0,0123 Eur/SMS (be PVM)), todėl Ieškovas Prašyme prašo Tarnybos nustatyti didmeninių paslaugų – SMS priėmimo (užbaigimo) paslaugos Atsakovo judriojo ryšio tinkle kainą (SMS kainą į Atsakovo tinklą), kuri būtų ne didesnė kaip 0,00984 Eur/SMS (be PVM).

Ieškovas informavo, kad pagal ERĮ 22 straipsnio 1 dalies nuostatą „*Ūkio subjektai, kurie teisėtai verčiasi elektroninių ryšių veikla, turi teisę laisvai derėtis dėl prieigos. Operatoriai turi teisę ir, kai to prašo kitas operatorius ar viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjas, norintis teikti viešųjų elektroninių ryšių paslaugas ar užtikrinti jų teikimą, pareigą derėtis dėl tinklų sujungimo, kad būtų užtikrintas paslaugų teikimas ir tarpusavio sąveika*“ jis vedė derybas su Atsakovu, tačiau, šalims nepavykus susitarti dėl prieigos teikimo sąlygų, t. y. kainos, laikytina, kad šalys be trečiojo nešališko asmens įsikišimo (arbitro) negali tęsti derybų dėl pernelyg išsiskyrusių nuomonių.

Prašymu Ieškovas Komisijos prašo:

1. Įpareigoti Atsakovą teikti didmenines paslaugas – SMS priėmimo (užbaigimo) paslaugas Atsakovo judriojo ryšio tinkle taikant kainą, kuri būtų ne didesnė kaip 0,00984 Eur/SMS be PVM.

2. Tuo atveju, jeigu nei vienas iš aukščiau nurodytų materialinių reikalavimų Atsakovo atžvilgiu nebūtų tenkintinas – įpareigoti Atsakovą teikti didmenines paslaugas – SMS priėmimo (užbaigimo) paslaugas Atsakovo judriojo ryšio tinkle taikant Komisijos nustatytą kainą, kuri būtų ne didesnė nei Atsakovo taikoma mažiausia mažmeninė SMS paslaugų kaina Atsakovo judriojo ryšio tinkle.

3. Įpareigoti Atsakovą atlyginti Ieškovo sumokėtą užmokestį už ginčo nagrinėjimą, kitas išlaidas, susijusias su ginčo nagrinėjimu.

Atsakovas su Ieškovo pareikštu Prašymu nesutiko ir prašė Komisijos atmesti Prašymą.

Atsakovas Atsiliepime patvirtino, kad Ieškovas 2018 m. gegužės 16 d. el. laišku kreipėsi į Atsakovą nurodydamas, kad Ieškovas nori su Atsakovu suorganizuoti didmeninį SMPP sujungimą masinių SMS siuntimui. Atsakovas, atsakydamas į šį Ieškovo prašymą, el. laišku pateikė tipinės didmeninių SMS paslaugos sutarties projektą, t. y. Ieškovui buvo pasiūlyta prieiga prie didmeninių SMS siuntimo sistemos.

Atsakovas teigė, kad „Didmeninių SMS paslauga“ yra skirta suteikti paslaugos tiekėjui prieigą prie Atsakovo didmeninių SMS siuntimo sistemos ir nustatyti prieigos naudojimo ir SMS siuntimo sąlygas. Ši paslauga yra mažmeninė, skirta kliento galutiniams vartotojams pasiekti siunčiant masinį/itin didelį kiekį SMS. Atsakovo teikiamos paslaugos esmė ir tikslas – sudaryti klientui, kuris tipinėje paslaugos sutartyje vadinamas paslaugos tiekėju, reikiamas technines sąlygas trumposiomis žinutėmis (SMS) pasiekti visus galutinius vartotojus, t. y. tiek Atsakovo tinklo, tiek kitų Lietuvos operatorių tinklų, tiek užsienio operatorių tinklų galutinius vartotojus. Atsiliepime Atsakovas nurodė standartinę masinių arba itin didelio kiekio A2P (angl. *application to person*) SMS siuntimo kainodarą, pagal kurią, SMS siuntimas į Atsakovo bei kitus Lietuvos operatorių tinklus, kainuoja 0,0175 Eur/SMS, o SMS siuntimas į užsienio operatorių tinklus – 0,073 Eur/SMS (abonentinis mokestis – 71,81 Eur/mėn.).

Atsakovas taip pat pažymėjo, kad Ieškovui buvo pasiūlyta netgi mažesnė kaina nei standartinė A2P SMS siuntimo kaina, t. y. 0,0145 Eur/SMS, tačiau Ieškovas nesutiko su pasiūlyta A2P SMS siuntimo kaina, todėl 2018 m. rugpjūčio 30 d. raštu kreipėsi į Atsakovą su prašymu taikyti mažesnę, t. y. didmeninę paslaugų kainą.

Atsakovas nurodė, kad 2018 m. spalio 25 d. įvyko derybinis susitikimas, kuriame šalys sutarė, kad derybų objektas yra A2P SMS tik Atsakovo judriojo ryšio tinkle, t. y. ginčo tarp šalių dėl prieigos suteikimo A2P SMS paslaugos technologijos / sujungimo būdo ir kitų techninių parametrų nėra, tačiau Ieškovas nesutinka su Atsakovo taikoma 0,0145 Eur/SMS kaina.

Atsakovas teigė, kad A2P SMS paslaugos yra teikiamos pagal atskiras sutartis ar susitarimus ir šiuo metu visiems Lietuvos operatoriams teikiamos tokiomis pačiomis sąlygomis (0,0145 Eur/SMS). Su UAB „Tele2“ ir UAB „Bitė Lietuva“ Atsakovas yra pasirašęs priedus prie tinklų sujungimo sutarties, kuriuose šalys abipusiai taiko vienodą A2P SMS 0,0145 Eur/SMS kainą. Atsakovas nurodė, kad su kitais operatoriais (UAB „Mobi LT“, UAB „TCG TELECOM“, UAB „Libonet“) yra sudaręs tipines didmeninių SMS paslaugos sutartis, kuriose A2P SMS priėmimo (užbaigimo) paslaugos kaina Atsakovo tinkle taipogi yra 0,0145 Eur/SMS.

Atsakovas nurodė, kad niekada nebuvo atsisakęs suteikti prieigos prie savo tinklo bei teikti A2P SMS priėmimo (užbaigimo) paslaugą Ieškovui, tačiau Ieškovas nesutinka pasirašyti atskiros sutarties ar susitarimo už rinkoje taikomą 0,0145 Eur/SMS kainą. Pažymėtina, kad tokiomis pačiomis nediskriminacinėmis sąlygomis šią A2P SMS priėmimo (užbaigimo) kainą (0,0145 Eur/SMS) Atsakovas taiko tiek kitiems operatoriams, tiek kiti operatoriai taiko Atsakovo atžvilgiu.

Atsakovas nurodo, kad Ieškovo prašymas Komisijos įpareigoti Atsakovą teikti didmenines paslaugas – SMS priėmimo (užbaigimo) paslaugas Atsakovo judriojo ryšio tinkle paslaugas taikant kainą, kuri būtų ne didesnė kaip 0,00984 Eur/SMS (be PVM) bei Ieškovo nurodomi argumentai, kad Atsakovas privalo išlaikyti kainų skirtumą tarp mažmeninės ir didmeninės paslaugos bei tokiu būdu netaikyti kainų spaudimo (angl. *margin squeeze*), yra visiškai nepagrįsti.

Atsakovas pažymėjo, kad, jo nuomone, SMS centro paslaugų rinkoje Lietuvoje egzistuoja efektyvi konkurencija, nei vienas tokių paslaugų tiekėjas neužima dominuojančios padėties rinkoje, o savo konkurencinį pranašumą gali įrodyti pasiūlydamas klientams papildomas vertes, pvz., papildomus paslaugų funkcionalumus, SMS siunčiančių aplikacijų galimybes, klientų aptarnavimą ir t. t.

Atsakovas taip pat pabrėžė, kad mažmeninių SMS paslaugų, didmeninių SMS užbaigimo paslaugų bei SMS persiuntimo į kitus operatoriaus tinklus paslaugų kainos nėra reguliuojamos, nes Tarnyba nėra identifikavusi didelę įtaką turinčių ūkio subjektų, vykdančių SMS siuntimo/gavimo/persiuntimo veiklą, o tuo tarpu Ieškovas savo prašymu nustatyti konkrečią kainą Atsakovo judriojo ryšio tinkle prašo reguliavimo ir taip konkurencingoje rinkoje bei sumažinti nusistovėjusią taikomą A2P SMS priėmimo (užbaigimo) 0,0145 Eur/SMS kainą. Atsakovo nuomone, pritaikius Ieškovo prašomą 0,00984 Eur/SMS kainą, A2P SMS kaina Atsakovo tinkle taptų nepagrįstai mažesnė nei kitų operatorių tinkluose.

Atsakovas pažymėjo, kad Atsakovas suteikia prieigą prie didmeninių SMS siuntimo sistemos galutiniams klientams (abonentams) remiantis tipine didmeninių SMS paslaugos sutartimi. Standartinė A2P SMS siuntimo į Atsakovo tinklą paslaugos kaina yra 0,0175 Eur/SMS. Tačiau kainodara skirtingiems mažmeniniams klientams gali skirtis dėl įvairių priežasčių, pavyzdžiui, tuo metu Atsakovo galiojančios akcijos/pasiūlymai visiems paslaugų vartotojams ar tam tikrai jų grupei; skirtingas paslaugų teikimo laikotarpis (pvz. išipareigojimas naudotis paslaugomis trumpiausią naudojimosi paslauga laikotarpį ar konkretaus termino viešųjų pirkimų konkurso sutartis); skirtinga techninė specifikacija, t. y. individualūs kokybiniai ar kiekybiniai paslaugų parametrai pagal individualius kliento poreikius („Didmeninių SMS paslaugos“ atveju gali žymiai skirtis pranešimų srautas per sekundę, pranešimų kiekis per parą ir/ar kiti techniniai kriterijai).

Atsakovas argumentavo, kad A2P SMS paslaugos, Atsakovo teikiamos operatoriams ir galutiniams klientams (abonentams) yra identiškos – tai gryna SMS priėmimo (užbaigimo) Atsakovo judriojo ryšio tinkle paslauga (tie patys techniniai parametrai, prieigos tipas, aptarnavimo kokybė, kaina), todėl paslaugai nėra taikoma skirtinga „didmeninė“ ir „mažmeninė“ kainodara.

Atsakovo nuomone, Ieškovo mažmeninė SMS centro paslauga negali būti vertinama tik kaip išteklių gavimas iš Atsakovo ir šių išteklių perpardavimas savo galutiniams klientams, tokiu būdu konkuruojant tik kaina. Ieškovo mažmeninės paslaugos vertę turėtų sudaryti papildomų verčių paketas, pvz., kitų tinklų pasiekiamumas, SMS siunčiančių aplikacijų galimybės, klientų aptarnavimo kokybė ir t.t.

Atsakovas nurodė, kad Ieškovas kartu su Prašymu pateikė dvi sutartis, sudarytas viešųjų pirkimų konkursų būdu, tačiau vieną iš jų, t. y. sutartį, sudarytą tarp Atsakovo ir AB Lietuvos pašto, Ieškovas pateikė negaliojančią, šiuo metu tarp Atsakovo ir AB Lietuvos pašto sudaryta ir galioja 2018 m. spalio 5 d. trumpųjų žinučių (SMS) siuntimo paslaugų pirkimo sutartis, kurioje A2P SMS paslaugos kaina nustatyta 0,0145 Eur/SMS.

Atsakovas prašo Komisijos atmesti Ieškovo prašymą.

2019 m. balandžio 24 d. įvyko žodinis ginčo nagrinėjimo posėdis, kuriame dalyvavo abi ginčo šalys ir kurios iš esmės palaikė savo procesiniuose dokumentuose išdėstytus argumentus, tačiau Ieškovas prieš posėdį pateikė papildomus įrodymus, t. y. Atsakovo sutartį su Valstybine mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos bei Atsakovo sutartį su UAB Verslo aptarnavimo centru, dėl kurių Atsakovas paprašė posėdį atidėti, nes nėra susipažinęs su šiais

dokumentais. Posėdžio metu Ieškovas akcentavo, kad kiti operatoriai mažmenines SMS persiuntimo paslaugų kainas taiko laikydamiesi verslo logikos ir nustato didesnes nei 0,0145 Eur/SMS, tačiau Atsakovas šių paslaugų kainas dažnu atveju nustato tokias pat kaip ir didmeninių SMS užbaigimo paslaugų, t. y. 0,0145 Eur/SMS, arba nustato net mažesnes.

2019 m. gegužės 17 d. įvyko antras žodinis ginčo nagrinėjimo posėdis (toliau – Posėdis), kuriame dalyvavo abi ginčo šalys ir kurios iš esmės palaikė savo procesiniuose dokumentuose išdėstytus argumentus. Ieškovas pažymėjo, kad, jo nuomone, nors ir ginčo objektu, t. y. didmeninėmis SMS (A2P) užbaigimo paslaugomis, siekiama vienpusės prieigos, t. y. kad Ieškovo tinkle nebus pristatomos SMS, Ieškovas mano, kad, laikantis technologinio neutralumo principo, visų tipų SMS (A2P ir P2P) užbaigimas Atsakovo tinkle turėtų būti nemokamas. Komisijos nariams patikslinus, ar šiuo pasisakymu Ieškovas nori keisti ginčo reikalavimų apimtį, t. y. reformuluoti reikalavimus, Ieškovas tą daryti atsisakė ir pasiliko prie pradinių procesiniuose dokumentuose išdėstytų reikalavimų.

Atsakovas nurodė, kad Ieškovas siekia reguliavimo rinkoje, kurioje veikia konkurencija. Atsakovas nurodė, kad procesiniuose dokumentuose pateikta Atsakovo sutartis su AB Lietuvos paštu yra negaliojanti, o naujas SMS užbaigimo paslaugų AB Lietuvos paštui teikėjas yra UAB Vertex. Atsakovas nurodė, kad rinkoje veikia konkurencija, nes ir kiti operatoriai siūlo ir teikia SMS užbaigimo paslaugas. Atsakovas taip pat nurodė, kad jis SMS užbaigimo paslaugos neskirsto į didmeninę ar mažmeninę, Atsakovas tokias paslaugas teikia vieno įrenginio (angl. *message box*) pagalba. Jeigu mažmeninis klientas nori papildomų naudų ar tam tikro techninio paslaugos išpildymo, įrenginyje yra užprogramuojamos tam tikros specifinės parinktys, tačiau papildomų sąnaudų, Atsakovas teikdamas SMS užbaigimo paslaugą paslaugos gavėjui (ne operatoriui), nepatiria, pati paslauga nėra skaidoma į didmenines ar mažmenines, todėl Atsakovas nesutinka su Ieškovo prašymu, kad Atsakovas turi būti įpareigotas Ieškovui teikti būtent didmenines SMS užbaigimo paslaugas. Esant specifiniams SMS užbaigimo paslaugos išpildymo reikalavimams, iš to kylančios sąnaudos yra padengiamos per vienkartinį mokesčius, kuriuos moka mažmeninis klientas, tačiau ne per vienos SMS tarifą.

Atsakovas mano, kad įpareigojant Atsakovą teikti didmenines SMS užbaigimo paslaugas Ieškovui, taip būtų dirbtinai sudaromos geresnės sąlygos Ieškovui, nes pradinę paslaugą Ieškovas perpardavinėtų nesukurdamas jokios papildomos naudos paslaugos gavėjui.

Ieškovas pridūrė, kad Atsakovas, parduodamas SMS užbaigimo paslaugas mažmeniniams paslaugų gavėjams, patiria papildomas sąnaudas (sutarčių sudarymas su paslaugų gavėjais, reklama ir pan.), todėl geriau iškart SMS užbaigimo paslaugą parduotų operatoriams, taip nepatirdamas papildomų sąnaudų, o ir kiti operatoriai galėtų iš to uždirbti. Ieškovas papildomai nurodė, kad iš esmės jam nėra skirtumo, kaip SMS užbaigimo paslauga vadinasi – didmeninė ar mažmeninė, jam svarbu, kad kaina būtų mažesnė nei 0,0145 Eur/SMS.

Komisija k o n s t a t u o j a:

Ginčo nagrinėjimo metu surinkti įrodymai nagrinėtini tik konkrečių Ieškovo reikalavimų ribose.

Komisija, įvertinusi tai, kad posėdžio metu Ieškovas nepasinaudojo savo teise pakeisti reikalavimus, nagrinėja šiuos Ieškovo Prašyme išdėstytus reikalavimus:

1. Įpareigoti Atsakovą teikti didmenines paslaugas – SMS priėmimo (užbaigimo) paslaugas Atsakovo judriojo ryšio tinkle taikant kainą, kuri būtų ne didesnė kaip 0,00984 Eur/SMS be PVM;
2. Tuo atveju, jeigu nei vienas iš aukščiau nurodytų materialinių reikalavimų Atsakovo atžvilgiu nebūtų tenkintinas – įpareigoti Atsakovą teikti didmenines paslaugas – SMS priėmimo (užbaigimo) paslaugas Atsakovo judriojo ryšio tinkle taikant Komisijos nustatytą kainą, kuri būtų ne didesnė nei Atsakovo taikoma mažiausia mažmeninė SMS paslaugų kaina Atsakovo judriojo ryšio tinkle;
3. Įpareigoti Atsakovą atlyginti Ieškovo sumokėtą užmokestį už ginčo nagrinėjimą, kitas išlaidas, susijusias su ginčo nagrinėjimu.

Dėl Prašyme nurodyto pirmojo ir antrojo reikalavimų

Pirmasis ir antrasis Ieškovo reikalavimai netenkintini.

Komisija, įvertinusi ginčo nagrinėjimo metu nustatytas faktines aplinkybes, konstatuoja, jog Ieškovo formuluojami reikalavimai pagrindžia, kad ginčas tarp šalių kilęs dėl prieigos prie Atsakovo tinklo sąlygos – SMS priėmimo (užbaigimo) Atsakovo viešajame judriojo ryšio tinkle paslaugos kainos. Komisija šį ginčą nagrinėja kaip ginčą tarp dviejų operatorių dėl prieigos suteikimo sąlygų.

Komisija konstatuoja, kad, vadovaujantis ERĮ 16 straipsniu, SMS priėmimo (užbaigimo) paslaugos rinka Lietuvoje nėra apibrėžta ir reguliuojama, todėl ERĮ 17 straipsnyje nurodyti įpareigojimai, įskaitant SMS priėmimo (užbaigimo) paslaugos kainą, operatoriams nėra nustatyti.

Ginčo nagrinėjimo metu Komisija nustatė, kad Atsakovas sutinka Ieškovui teikti SMS priėmimo (užbaigimo) savo tinkle paslaugas taikydamas 0,0145 Eur/SMS kainą, tačiau Ieškovas nurodo, kad kaina turėtų būti ne mažiau kaip 20 proc. mažesnė nei mažiausia mažmeninė, t. y. Atsakovo galutiniams paslaugų gavėjams taikoma, kaina (0,0123 Eur/SMS (be PVM)), t. y. ne didesnė kaip 0,00984 Eur/SMS (be PVM). Komisija pažymi, kad, vadovaujantis ERĮ 3 straipsnio 38 dalimi, prieiga apima, be kita ko, tinklų ir (arba) paslaugų suteikimą kitam ūkio subjektui elektroninių ryšių paslaugoms teikti, o ne galutiniam paslaugų gavėjui, todėl Ieškovas nepagrįstai lygina didmeninių SMS paslaugos kainą, taikomą Atsakovo galutiniams paslaugų gavėjams (VŠĮ Nacionaliniam kraujo centrui, VMI, AB Lietuvos paštui), su SMS priėmimo (užbaigimo) Atsakovo tinkle paslaugos kaina, taikoma operatoriams. Ieškovo paaiškinimai patvirtina, kad Ieškovas šio ginčo atveju nesiekia susitarti su Atsakovu kaip galutinis paslaugų gavėjas; Ieškovas patvirtino, kad Atsakovo teikiama SMS priėmimo (užbaigimo) paslauga reikalinga tam, kad Ieškovas galėtų teikti didmeninių SMS paslaugą savo klientams, t.y. Ieškovas veikia kaip operatorius, o ne kaip galutinis paslaugų gavėjas, todėl Ieškovo pateiktos Atsakovo sutartys su galutiniais paslaugų gavėjais nepagrindžia Ieškovo reikalaujamo prieigos kainos dydžio.

Komisija konstatuoja, kad SMS priėmimą (užbaigimą) savo tinkle vykdomas operatorius turi teisę gauti tinkamą atlygį už šios paslaugos teikimą kitam operatoriui. Komisijos vertinimu, atlygis už SMS priėmimą (užbaigimą) savo tinkle turi būti nustatytas nediskriminaciniais pagrindais ir atsižvelgiant į tai, jog rinka yra nereguluojama – atitikti rinkoje už analogiškas paslaugas taikomas kainas. Ginčo nagrinėjimo metu abi šalys patvirtino, jog SMS priėmimo (užbaigimo) Lietuvoje veikiančių operatorių viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose paslaugos kaina nuo 2018 m. sausio 1 d. yra simetrinė ir lygi 0,0145 Eur/SMS. Komisija konstatuoja, kad, patenkinus Ieškovo pirmąjį arba antrąjį reikalavimą, teikiant SMS priėmimo (užbaigimo) paslaugas Ieškovui būtų sudaromos išskirtinės sąlygos, o taip pat būtų neuztikrintas nediskriminacinis atlygis Atsakovui už SMS priėmimo (užbaigimo) paslaugos teikimą Ieškovui.

Atsižvelgdama į tai, kas aukščiau išdėstyta, Komisija konstatuoja, kad nėra pagrindo įpareigoti Atsakovą taikyti Ieškovui SMS priėmimo (užbaigimo) Atsakovo judriojo ryšio tinkle paslaugos kainą ne didesnę kaip 0,00984 Eur/SMS (be PVM), taip pat nėra pagrindo įpareigoti Atsakovą taikyti Ieškovui SMS priėmimo (užbaigimo) Atsakovo judriojo ryšio tinkle paslaugos kainą ne didesnę kaip Atsakovo taikoma mažiausia mažmeninė SMS paslaugų kaina Atsakovo judriojo ryšio tinkle, todėl Ieškovo pirmasis ir antrasis reikalavimai netenkintini.

Dėl Prašyme nurodyto trečiojo reikalavimo

Trečiasis Ieškovo reikalavimas netenkintinas.

Trečiuoju reikalavimu Ieškovas prašo įpareigoti Atsakovą atlyginti Ieškovo sumokėtą užmokestį už ginčo nagrinėjimą, kitas išlaidas, susijusias su ginčo nagrinėjimu.

ERĮ 28 straipsnio 2 dalis numato, kad „patenkinus prašymą visiškai ar iš dalies, ieškovo prašymu sprendimu, kuriuo tenkinamas prašymas, atsakovas atitinkamai proporcingai patenkintų reikalavimų dydžiui gali būti įpareigojamas atlyginti ieškovui jo sumokėtą užmokestį“, o to paties straipsnio 3 dalyje numatyta, kad šalies, kurios naudai priimtas Tarnybos sprendimas, prašymu Tarnyba, priimdama sprendimą dėl ginčo, gali įpareigoti kitą šalį atlyginti laimėjusios šalies išlaidas, susijusias su ginčo nagrinėjimu. Ginčų sprendimo taisyklių 114 punkte įtvirtinta, kad Komisijai „patenkinus ieškovo prašymą visiškai ar iš dalies, ieškovo prašymu sprendimu, kuriuo tenkinamas prašymas, atsakovas atitinkamai proporcingai patenkintų reikalavimų dydžiui gali būti

įpareigojamas atlyginti ieškovui jo sumokėtą užmokestį už ginčo nagrinėjimą“, o šių taisyklių 118 punkte, kad „ginčo šalies, kurios naudai priimtas Komisijos sprendimas, prašymu Komisija, priimdama sprendimą dėl ginčo, gali įpareigoti kitą šalį atlyginti laimėjusios šalies išlaidas, susijusias su ginčo nagrinėjimu“.

Atsižvelgiant į tai, kad Ieškovo Prašymas netenkinamas ir vadovaujantis ERI 28 straipsnio 2 ir 3 dalimis bei Ginčų sprendimo taisyklių 114 ir 118 punktais, Ieškovo trečiasis reikalavimas netenkinamas.

Atsižvelgdama į aukščiau išdėstytas aplinkybes ir vadovaudamasi Ginčų sprendimo taisyklių 103, 106 ir 109 punktais, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

teikti Tarnybos direktoriui priimti sprendimą netenkinti UAB „CSC Telecom“ 2019 m. vasario 19 d. prašymo dėl ginčo, kilusio dėl Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo.

Ginčo šalys per 14 dienų nuo šio Komisijos sprendimo priėmimo turi teisę kreiptis tiesiogiai į Vilniaus apygardos teismą ir prašyti nagrinėti jų ginčą iš esmės.

Komisijos pirmininkė

Lina Rainienė

Komisijos nariai

Gintarė Lapkauskienė

Ieva Žilionienė

Virgilijus Stundžia

Viktoras Syrusas